

նշխարք կայ: Եւ այլ շատ բազում և փառաւորութիւն կայ ի մէջ քաղաքին, Ո. 2. և ՀԳ. եկեղեցի կայ ի Հոռմ և ութհազար սրբոց գերեզման կայ ի քաղաքն և ի դրուց եւն. և յամէն օր հնգետասան եկեղեցի ի շուր կու գայի մեծ և փառաւոր եկեղեցիք և ամէն յօր ի զխաւոր սուրբ առաքելոյն կերթայի և մեղաց թողութիւն խնդրէի. ո՞վ կարէ պատմել զփառաւորութիւն սուրբ եկեղեցեացն և երեք անգամ ի Փափան ի մօտ տարան զիս, և խիստ սէր և շաւղաթ արաւ ինձ և թուխտ երես ամենն կու զարմանային, որ կու տանէր և ի հետս կը զուրուցեր: ԹՎին Զ. Խ. (= 1491) Յունիսի 9 ելաց ի Հոռմայ և բազում աւուրք. 46 օրն հասաք յաշխարհն դունդէլք ազգին որ են յԱլաման. և զնացաք ի մեծն Կաստենձիայ⁷. և այլ բազում քաղաքաւ յեզրին գետովն զնացաք ի մէջ քաղաքն Պազ⁸, որ և բունեցին մեզ թէ դուք չաշուտ էք: Եւ այլ բազում քաղաքաւ զնացաք ի Ֆոանկֆուրթ⁹ որ շատ հիանալի բան տեսաք. և անտից բազում յաւուրք զնացաք ի Ֆոլբուլ¹⁰, որ ասացին թէ այս քաղաքիս ՅՈւայզի կայ և մեծ հարկեց հարկեցին զմեզ. և անտից ի Ստրազբուլ¹¹ և անտից բազում քաղաքաւ բազում յաւուրք հասաք ի Կապ¹² որ խիստ հարկեցին զմեզ: Եւ անտից բազում յաւուրս Ըռին (Rhône) գետովն զնացաք հասաք ի մեծահամբաւ քաղաքն ի Կալոնիայ¹³. որ և ասացին թէ ՄՈւ. և ԻՂՈւ. տուն է. և խիստ մեծ և զարմանալի քաղաք է. և անդ էր մոզոց թագաւորաց գերեզմանն, և երեքին զուլին ի վերայ գերեզմանաց դրած էր, և անդ էր երկոտասան հազար սրբոց նշխարքն, ամենուն մեծ եկեղեցին մէջն է շարած, ամէն մարդ կու տեսնու և մարմինքն գերեզմանած և եկեղեցի մի այլ կայ խիստ գեղեցիկ. քսանեւչորս կուսանաց մարմինքն սնտկով զրած էր. և այն եկեղեցին ուր մոզոց թագաւորաց գերեզմանն է ի վեր քաշած է և դուռս է քաշածն և ըստ իւր և դէմ երեսին զուրք Աստուածածինն նաւ պատի դուռ է քաշած

և ըստ իւր արժանեացն զարդարած և տէրն մեր Քրիստոս ի զիրկն, և մէկ թաճ մի դրած ի զուլին անգին գոհար ակներովն և մարգարտով զուգած էր որ զինչ կայ: Հարցաք եկեղեցոյն իրիցներուն թէ զինչ կատարն ոչ լինի այս. ասացին թէ երկու հազար և հնգետասան հազարի ֆլորի է խարճեալ. և ի սիրտն սուրբ Աստուածածինն մարգարտէ խնծոր մի կապած քանի փրով փրով ընկուզի մի է և ի բոլորն ծԲ հատ մարգարիտ, ամէն հատն քան ի զլթոր մի է, և մէջ ընդ մէջ, չորս ակն, երկու լաւ, երկու եաղուտ. ամէն մէկ քան ի մեծ զըթոր մի է. և յաւազ խորանին բոլորն յիսունեւեց դեղին պղինձէ գերեզման ի վեր քաշած և վեց գերեզման դեղին պղինձէ գերեզման ի վեր քաշած. եկեղեցին հինգհարիւր կամարի վրայ էր բարձր և ահեղ. և զինչ յար. յաշխարհս բան կայ զամէնն ի դրուց ի դինն նաւապթ էր կարած. երեքհարիւր եթանասունեւհինգ լուսնայմուտներ, և ամէն լուսնայմուտի երկանք երեք զիրկ. և եկեղեցուն լուսայմուտերն ամենն գունս ի գունոց ճամով զարդարած. և զանկակպուրճն (զանգակատուն) քան ի բերթ մի մեծ է, և ահեղ զանկակ մի ի կախ, որ ԻՂ հոգի կու քաշէ: Եւ այլ բազում եկեղեցիք և վանորայք շատ կայ որ չկարացի կամ զքաղաքն կամ զեկեղեցուն պատմութիւն զգիրն գայն [գր]ել. և կեցաք յայնմ քաղաքն քսանեւերկու յար և խիստ հարկեցին զմեզ, մեղաց թողութիւն խնդրեցաք և ապա յելաք ի մեծէն Կալաւանիու, հոկտեմբերի քսանեւհինգ:

Եւ բազում քաղաքաւ հասաք ի թագաւորաց գերեզմանատունն քաղաքն որ է Ալաման ազգին: Եւ անտից բազում յաւուրս հասաք ի քաղաքն Սանդամարիայ տ'Աքս¹⁴ ուր ամենաւրհնեալ և փառաւորեալ շապիքն է սուրբ Աստուածածինն. խիստք զարմանալի շէնք է. ամէն ոսկով զուգած և չորս դեղին պղինձէ սիւն է կանկնեցուցած եկեղեցի մէջն տեղն է և մեծ մեծ դեղին սիւն զուլիններն ոսկով զուգած և մեծ յոսկէ զաւօքսն սնտուկ մի մարգարտաշէն և սուրբ Աստուածամօր ամենօրհ-